

[Jørgen Jørgensen.]

mig en Gaade, at man overhovedet kunde tænke sig — det er mig en Gaade, at Kommissionen kunde tænke sig det, og det er mig en endnu større Gaade, at den højtærede Landbrugsminister kunde tænke sig det — i Praksis at opføre Boliger paa kun godt en Skæppe Jord; der bliver i saa Fald næsten ikke Plads til at køre rundt om Huset med en Trillebør. Derfor glæder jeg mig over, at man i det andet høje Ting har forhøjet det til 1 000 m². Jeg synes endda, det er lidt nok.

Alt i alt skal jeg paa mit Partis Vegne anbefale Lovforslaget til hurtig og velvillig Behandling i dette høje Ting.

Oluf Johansen: Jeg skal paa mit Partis Vegne anbefale begge de to foreliggende Lovforslag til Vedtagelse her i Tinget.

Den Lovgivning, vi her staar over for, paabegyndtes i 1938, og det har været mig en Glæde at være medvirkende til dens Fremme gennem alle disse Aar ved de forskellige Love, der er blevet vedtaget. Om Resultatet af denne Lovgivning i det praktiske Liv hørte vi igennem de Tal, som den højtærede Landbrugsminister nævnte, da han omtalte det Antal Landarbejderhjem, der er rejst ud over vort Land. Den 50 pCt. større Sum, som aarlig vil blive anvendt til denne Lovgivning, viser jo, at der har været Brug for at udvide den. Nu ved jeg meget vel, at en Del af Udvidelsen kan motiveres med den Ændring, der indføres i Loven, idet man udvider Kredsen af de Mennesker, der kan komme i Betragtning, fra de egentlige Landarbejdere til Arbejdere paa Landet, og man ændrer Lovens Tekst i Overensstemmelse hermed.

Jeg forstod det ærede Medlem Hr. Nielsen-Mans Hjertesuk, naar han sagde, at Rigsdagen efterhaanden havde arbejdet sig hen til, at der skulde være Tale om egentlige Landarbejdere. Jeg maa erkende, at det ærede Medlems Betragtning vist er rigtig, at Rigsdagen gennem de sidste Aar ved Behandlingen af disse Love vist har arbejdet sig hen til den Opfattelse, at det skulde være almindelige Landarbejdere, og at andre var udelukkede. Men hver Gang Rigsdagen og hver Gang dette høje Ting arbejdede i den Retning, arbejdede jeg med min ringe Kraft i modsat Retning. Jeg fik aldrig Ret, og jeg fik heller aldrig Tilslutning. Men nu nægter jeg ikke, at det er mig en stor Tilfredsstillelse og en stor Glæde, at der foretages denne Ændring, thi den er netop en Imødekommen af de Synspunkter, som jeg Aar for Aar baade

ved Behandlingen her i Salen og gennem Udvalgsarbejdet har gjort gældende, at der var en Del Mennesker, som kunde sidestilles med Landarbejdere, og som man burde tage med ind under Loven, saa meget mere som mange af dem, der kom ind under Loven som egentlige Landarbejdere, i mange Tilfælde ikke blev ved at være det ret lang Tid efter, at de havde faaet det paagældende Hus, fordi de naturligvis søgte hen til det Arbejde, der betalte sig bedst. Altsaa, jeg hilser med Tilfredshed den Ændring, som det ærede Medlem var saa bekymret for.

Saa er der et Par Spørgsmaal, jeg lige vil nævne. I Lovforslaget om Opførelse af Arbejderboliger paa Landet bestemmes det i § 2, Punkt 6, at vedkommende Ansøger for at kunne komme i Betragtning skal have fast Bopæl eller skal have sit Arbejde i den paagældende Kommune. I det praktiske Liv viser det sig i flere Tilfælde, at denne Bestemmelse giver lidt for snævre Rammer og mange Gange holder kvalificerede Arbejdere væk fra det paagældende Hus, fordi de maaske kan faa Byggegrund og bygge deres Hus i en Kommune, der ligger lige ved. Jeg finder ikke Anledning til at gaa saa vidt som til at kræve en Ændring ved Udvalgsbehandling, men jeg mener alligevel, det er et Spørgsmaal, om man ikke ad Aare skulde slække paa denne Bestemmelse. Vedkommende kan lige godt være Landarbejder, lige godt udføre Arbejde paa Landet, selv om denne Bestemmelse lemples.

Jeg kan give min Tilslutning til § 22, hvor det bestemmes, at man for at modarbejde Spekulation med disse Huse endog kan gaa saa vidt at lade Staten overtage dem. I § 26 siges det imidlertid, at de Ejendomme, som Staten ved Pant har overtaget, behøver ikke ved Salg at være underkastet de samme Bestemmelser. Jeg ved ikke, om jeg har Lov til at fortolke det saa vidt, at den Spekulation, som Staten søger at hindre, kan Staten, naar den som Panthaver kommer til at overtage en saadan Ejendom, selv drive. Det rigtige vil efter min Mening være, at saadanne Huse, som Staten overtager, lader man den kvalificerede Ansøger faa paa rimelige Vilkaar efter Lovens Bestemmelser.

I § 21 bestemmes det, at de heromhandlede Ejendomme ikke kan sammenlægges med anden Jord eller magelægges med anden Jord uden Landbrugsministerens Samtykke. Dette er sikkert rigtigt, men det giver mig Anledning til at rejse det Spørgsmaal, om man ikke, hvis der i umiddelbar Nærhed af et saadant Landarbejderhus bliver Mulighed